

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Спеціалізований туризм (Інклюзивний)»

на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс
Освітня програма/спеціалізація	«Туризм»
Спеціальність	242 Туризм
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Тараненко Олександр Олексійович

К.Е.Н.

доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу

Контактний телефон	+38-067-127-75-85
Електронна адреса	oltar23@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Вивчення особливостей організації даного виду рекреаційного, реабілітаційно-соціального туризму, розрахованого на людей з обмеженими фізичними можливостями, особливими потребами.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: залік (ПМК).
Базові знання	Наявність широких знань з туризмознавства.
Мова викладання	Українська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук (ПР02); ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися (ПР08); організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки (ПР09); розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем 	<ul style="list-style-type: none"> здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу (К04); здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (К06); навички використання інформаційних та комунікаційних технологій (К08); вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми (К09); здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління (К18); розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
(адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна) (ПР10); <ul style="list-style-type: none"> • виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання (ПР20); • приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності (ПР21). 	обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного (К20); <ul style="list-style-type: none"> • розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем (К22).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні основи інклюзивного туризму		
Тема 1. Сутність та перспективи соціальної інклюзії	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Проведіть порівняльний аналіз моделей інвалідності.
Тема 2. Концептуальні основи інклюзивного туризму.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Проведіть порівняльний аналіз термінів у сфері інклюзивного туризму в українській та іноземній літературі.
Тема 3. Законодавчо-правові аспекти регулювання інклюзивного туризму.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Охарактеризуйте обов'язки та повноваження органів державної влади у сфері регулювання інклюзивного туризму.
Тема 4. Державне регулювання розвитку інклюзивного туризму	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Проведіть порівняльний аналіз державної політики розвитку інклюзивного туризму у різних країнах світу.
Модуль 2. Практичні аспекти організації інклюзивного туризму		
Тема 5. Ресурсне та інфраструктурне забезпечення інклюзивного туризму.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Проведіть порівняльний аналіз інфраструктурного забезпечення інклюзивного туризму в Україні та інших країнах світу.
Тема 6. Технологія розробки, організації та проведення інклюзивних турів.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Охарактеризуйте особливості організації інклюзивних турів порівняно із іншими видами туризму.
Тема 7. Адаптація організації різних видів туризму до потреб людей з обмеженими можливостями.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Охарактеризуйте проблеми та перспективи розвитку адаптації різних видів туризму до потреб людей з обмеженими можливостями в Україні.
Тема 8. Світовий та вітчизняний досвід розвитку інклюзивного туризму.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Охарактеризуйте проблеми та перспективи розвитку інклюзивного туризму в Україні.

Інформаційні джерела

1. Аніщенко А. П. Розвиток інфраструктури інклюзивного туризму як результат трансформацій менталітету суспільства (XX – XXI ст.) [Електронний ресурс] / А. П. Аніщенко, М. О. Яріко. – Режим доступу: <http://socsvit.org/node/61>
2. Аппельт Г. В. Види туризму у контексті сучасних тенденцій розвитку туристичної індустрії / Г. В. Аппельт // Економічний простір. – 2020. – № 157. – С. 7-12.
3. Барна Н. В. Інклюзивно-реабілітаційний туризм : посіб. / Н. В. Барна, А. В. Коротеєва. – Київ, 2020. – 124 с.
4. Богдан Н. М. Дослідження проблем розвитку інклюзивного туризму: туристська інфраструктура і доступність готельних послуг / Н. М. Богдан, А. С. Соколенко, О. А. Москаленко // Приазовський економічний вісник. – 2018. – № 5. – С. 280-287.
5. Влащенко Н. М. Проблеми та перспективи розвитку інфраструктури для потреб інклюзивного туризму / Н. М. Влащенко // БІЗНЕС ІНФОРМ. – 2018. – № 9. – С. 122-126.
6. Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посіб. / С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. – Київ : Центр учб. л-ри, 2016. – 178 с.

7. Декларація ООН про права інвалідів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_117.
8. Жеребко І. Можливості впровадження соціальної послуги інклюзивного туризму в Україні // І. Жеребко // Social Work and Education. – 2021. – Vol. 8. – № 2. – P. 175-189.
9. Інклюзивний туризм як вид реабілітації: наукове обґрунтування та перші кроки втілення у життя / В. Лепський, Л. Науменко, І. Борисова та ін. // Український вісник медико-соціальної експертизи. – 2016. – № 4. – С. 47–52.
10. Кравченко О. З досвіду впровадження інклюзивного туризму серед студентської молоді / О. Кравченко, Ю. Песоцька // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – 2021. – Вип. 2. – С. 44-50.
11. Крамаренко І. С. Інклюзивний туризм – інвестиційна складова економіки регіону / І. С. Крамаренко, Л. А. Козаченко, О. В. Стищенко, К. О. Карабін // Агросвіт. – 2020. – № 11. – С. 83-89.
12. Кучеров Г. Г. Вплив європейського інклюзивного туризму на осіб з інвалідністю з України / Г. Г. Кучеров // Вектор Поділля. – 2020. – № 3. – С. 253-265.
13. Ладонько Л. Понятійно-термінологічні основи інклюзивного туризму як нового напрямку розвитку регіональної економіки [Електронний ресурс] / Л. Ладонько, А. Переверзева // Економіка та суспільство. – 2021. – № 28. – Режим доступу: <http://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/528/506>.
14. Матвійчук Л. Ю. Формування доступного середовища інклюзивного туризму / Л. Ю. Матвійчук, Л. М. Чепурда // Економічний форум. – 2020. – № 2. – С. 74-80.
15. Моргай Л. А. Інклюзивний туризм в Україні: нормативно-правовий аспект / Л. А. Моргай // Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика : колективна монографія. – Умань, 2020. – С. 39-47.
16. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навч.-метод. посіб. / За заг. ред. М. А. Морошенко та ін. – Київ, 2018. – 252 с.
17. Чупіна К. О. Аналіз розвитку інклюзивного туризму закордоном / К. О. Чупіна // Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». – 2020. – Вип. 11. – С. 121-127.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.
Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється під час поточного (під час проведення практичних занять, виконання завдань) та модульного контролю (тестування). Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів. Передбачено нарахування додаткових балів (не більше 30) за навчальну та науково дослідну роботу. Політика заохочення здобувачів вищої освіти до отримання додаткових балів окреслена у робочих програмах навчальних дисциплін. Критерії оцінювання видів навчальної діяльності (робіт) доводяться до відома здобувачів на початку вивчення освітньої компоненти та не можуть змінюватися упродовж вивчення даної освітньої компоненти. Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>
Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyvannya.pdf
Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>
Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf
- Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика щодо академічної доброчесності. списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf
Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf
Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>
- Політика визнання результатів навчання визначена такими документами.
Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf
Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf
Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-hlyahom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>

Інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>

- **Політика вирішення конфліктних ситуацій:**

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyly-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-apel-pidscontr.pdf>

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>.

- **Політика підтримки учасників освітнього процесу:**

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

- **Безпека освітнього середовища:**

Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (7 балів); захист домашнього завдання (9 балів); обговорення матеріалу занять (9 балів); виконання навчальних завдань (9 балів); завдання самостійної роботи (4 балів); тестування (4 балів); поточна модульна робота (4,5 балів)	46,5
Модуль 2 (теми 5-8): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (11 балів); обговорення матеріалу занять (11 балів); виконання навчальних завдань (11 балів); завдання самостійної роботи (4 балів); тестування (4 балів); поточна модульна робота (4,5 балів)	53,5
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни